

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta are 2 ori: Mercuria si Dumineca, Folia, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tiera esterne 12 fl. v. a. pe unu anu sau 2 1/3 galbini mon. sunatoria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 74.

Braslovu 7 Octobru 25 Septembrie

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 4 Oct. Astadi se serba onomasea Mai. Sale imperatului si regelui apostolicu Franciscu Iosifu cu cultu divin in tote besericele confesionali si la 10 ore in beserie rom. cat., pontificandu nou investitul abate Eduardu Möller, care Dumineca -si tiendu solenitatea primitieloru. Tote branchele cu magistratulu si corpulu oficirescu dimpreuna cu poporulu, si junimea scolastica cu corpulu profesoralu si au intrunitu rogatiunile pentru prosperitatea regelui, pentru ca se pota multumi tote poporele sale. —

Braslovu 29 Sept. 1871.

Se fimu blandi ca porumbii, der' intiepti ca sierpii.

II. Candu vine vorb'a de cestiunea strainiloru in Romani'a, ore pentru ce se vorbesce totu in termini generali, aruncanduse romani cu nemti si cu evrei toti intr'o ola! Alte popora nu o facu asia. In Germani'a toti germanii, — fia ei din Americ'a, din Rusi'a ori Ungaro-Transilvani'a nostra, — asiedanduse odata acolo, si apucanduse de ocupatiune slabila, ori intrandu in servitiulu statului, ori alu unei corporatiuni recunoscute de elu, — se privescu fara distinctiune de indigeni, afara de casulu, candu ei insii ar' voi a remane in calitate de straini.

Deca Romani'a va accepta acestu principiu, va ave indata cu unu numeru bunu de straini mai pucinu, — si cu unu numeru de patrioti buni mai multu.

Deca intre aceia s'ar stracura si cate unulu nedemnu de asemene favore, — nu trebuie privitu altfelu, decatu ca unu indigenu peccatosu ca toti peccatosii, pentruca de aceea are tiera justitia, opiniune publica, politia si alte midiuloce de correctiune.

Intre strainii neromani se afla si de aceia, cari de multu s'au afiliatu societatei romane cu sufletu si cu trupu; cari au datu prin o vietia plina de virtute si de respectu pentru poporulu romanu si institutiunile lui, cea mai deplina dovada, ca afilierea lor este sincera.

S'au dora cugetati, ca poporulu daco-romanu e destulu de mare, destulu de tare, destulu de luminatu, incatu se nu i trebuie mai multu afilierea nici a artei si industriei, nici a capitalului, nici a luminei? — Evanghelie Zappa ajutam ai convinge?

Era a striga in foculu lupteloru de partita unulu-altuia: tu esti strainu! numai si numai pentruca se tiene de alta partita, este lucru ridiculu: di mama vecinei, ca e gusiata, ca se nu -ti apuce a dise ea d'antainu! Intre strainii neromani se afla si de aceia, cari de si stau sub jurisdictiune si protectiune straina — respecteza societatea romana si institutiunile ei.

Acea trebuie respectati, facare conformu condutei sale.

Prin presa, prin convorbiri ocasionali ei trebuie capacitati, ca nu este demnu de omeni onesti, a exploata resursele vietiei dintre romani spre a subsista, a aduna avere, a se bucura de siguranti'a persoanei si averei, — lucruri pentru cari indigenii

trebuie se porte multe si mari greutati, — fara de a ajuta la prosperarea intereseloru romane, facare dupa cum pote. — Unii potu contribui la institutiunile tierei, unii potu ajuta instructiunea si cultura poporului prin tineria de tineri la invetiamentulu meserieloru ecerciate de densii, la ceea ce se fia si obligati. —

Numele acelor'a, cari totusi nu ar' voi a face nemica in acesta directiune, ar' fi de datu opiniunei publice, din acele comune, in cari traiescu, ca se devina respectivii adeverati straini, — ferinduse vecine a intru in relatiuni cu ei, pe catu se pote. Acesta o potu face tote organele administrative de prin tinerie, comune orasienesce si satesce, fara de a veni in colisiune cu tractatele ori cu consulatele.

Legislatiunea pote se pasiesca la regularea afaceriloru comerciali si industriali, deosebindu acele ramuri, ce se tienu de comerciulu liberu si de meseriele libere, de cele, cari au lipsa de concesiuni anumite. Intreprinderile ce se tienu de comerciulu si de industria libera, dupa tractate le potu folosi si suditiu altoru poteri; — cele ce depindu dela o concesiune anumita, numai in casu, decu strainii cerendu concesiunea autoritatiloru romane, se voru deoblega, ca ei in insusirea de concesiuni se voru supune pe deplinu jurisdictiunei autoritatiloru respective interne, si se voru lepada de orice intevenire straina. — Ei, se pote introduce sistemulu de camere si tribunale comerciale si industriale. Camerele comerciale patriotice apoi voru sci a veghia asupra interesului comerciului romanu, si a paralisu abuserile strainismului fara de a se lovi pe totu pasulu de tractate etc. etc.

Intre straini se afla inse si unu enormu numeru de lepadaturi a i intregi societati europene. Acesta lepra de omeni este in adeveru periculoasa pentru bun'a ordine sociala in Romani'a. — Nu perdu mai multe cuvinte a o calificu mai cu deamunentulu. Cine a calcatu vreodata stratele Bucuresiloru, Iasiloru, Galatiului etc. o cuposce pe deplinu. Pre totu pasulu o fisionomia, ce te face a o aduce in ore-care relatiune cu spanduritorile, cu puscariele, (casele de inchisorea criminaliloru), cu gendarmii, cu rapiri, furturi si insielatiuni. In contra acestei lepre, ce din di in di vine mai numerosa, trebuie se lucre politia si justitia romana, ca se scape de dens'a. — Nu in restempuri, cu ostentatiune asupra masseloru intregi deodata, pentruca adversariloru tierei asia li se da cuventu a denuncia aceste incercari, ca suntu prigoniri fanatice, esite din indemnulu netolerantiei relegionari ori nationali; ci pe incetulu precum le este si intrarea, lucrandu di si nopte necurmatu spre ai descoperi si ai da ca pe periculosi societatei spre retransmitere in patri'a loru consulateloru, ori justitiei

III. In Romani'a, acestu punctu de intalnire alu comerciului orientale si occidentale, acesta tiera binecuventata cu tote productele naturei, locuita de unu poporu bunu si blandu, in proportiune cu estinderea teritoriului lui micu la numeru, unde se crucisiazata atatea interese nationali, relegionari, politice si comerciali, cate popora mari suntu in Europ'a, concursulu strainiloru totudun'a va remane mai mare, decatu in ori-care altu statu european. Institutiunile ei publice, vietia sociale in genere totudun'a va sta sub cea mai rigorosa critica a intregi Europe. Pentru acesta este necesariu, ca Romani'a cu o di mai tempuriu se incepa a-si re-

forma tote ramurile organismului ei pe base solide, se-si cultive poporulu seu cu iutiela si inca in toti ramii de industria, solidandu caracterulu lui national, ca se se destepte in tote clasele lui idea despre patri'a romana, despre onorea ei, si despre necesitatea: unei activitati continue spre a nu remane luatu pe dinainte cu exploatarea avutiiloru tierei de toti trasii si impinsii, servindule de hamali si scie Ddieu de ce nu. Lumin'a culturei indata i va redica la nivelulu de patrioti, cari au inscrie pe baierele animei nu numai averea, ci si folosirea ei pentru prosperarea patriei romane. —

Cu respectu la straini este necesariu, a reduce influenti'a consulateloru la atatu, catu o ecercesa in alte staturi europene de acelasi rang; adica: ca in Svedi'a, Danimarc'a, Ungari'a etc.

Pana candu inse va fi silita totu a mai geme sub dreptulu de jurisdictiune consularia, se faca ce pote spre a aduce o ordine in cestiunea strainiloru, pe cale administrativa.

Dupa a nostra parere ar' fi unu pasu de progresu, decu in ministeriulu de interne ori in celu de esterne s'ar stabili o sectiune catu de mica pentru de a tiene in evidentiua strainii, (in conlucrare cu consulatele). Avendu odata o evidentiua despre ei, — se potu priveghia fara mare greutate miscamentele lor, — sporirea intrarei ori esirei din tiera, — ocupatiunile lor, folosele ori daunele ce resulta din acele ocupatiuni, si calcule precise pentru securitatea statului si natiunei pentru timpuri viitorie.

Consulatele sciindu bine, ca asia ceva nu se pote denega unei administratiuni regulate, ce voiesce a deveni regulata, nu voru denega concursulu lor — pentruca atunci s'ar compromite pe sene. —

Ce ar' mai remane apoi de facutu, depinde de la diligentia, tactulu, tenacitatea si talentulu, cu care acelu organu administrativu va sci implini chiamarea sa. —

La organizarea justitiei.

Bucurative si ve veseliti fraternisanti-loru, ca-ci resplat'a v'ostra multa este la cei, cu cari fraternisati!?!?

Pentru organizarea administratiunei justitiei s'a facutu deja pasulu celu de antainu. Presiedintii suntu denumiti afara de 16 insi, dintre cari 5 ardeleni*). Din list'a celor denumiti ne putemu convinge pre deplinu despre bunavointia guvernului facia cu romanii ardeleni, ne putemu convinge catu pondu putemu pune pre apromisiunile celor ce fraternisaza cu romanii, ne putemu convinge in fine, cum respecteza cei dela potere legea facuta de ei insisi.

§ 4 a art. de lege IV din an. 1869 despre ecsercearea puterei judecatoriesce suna asia:

„La ocuparea posturilor judecatoriesce e de a se pune atentiune deosebita pre acea, ca denumirile . . . pre langa calificatiunile prescise la §§ 6, 7 se se intemple, **dupa potintia** din gremiulu cercului . . . si dupa dispusetiunea §-lui 17 art. de lege 44 1868, cu privire **ecuitabila** la individii de diferite nationalitati.“

Acum se luamu amana consemnatiunea presiedintiloru denumiti, se o combinam cu citatulu §, si vomu afla: ca dintre 17 presiedinti, 10 suntu maghiari, 1 armenu, (deca voiti maghiaru si acela)

*) S'au denumitu si aceia si totusi intre 86 de presiedinti in tota Ungari'a abia se afla vreo 6 nume romane!!! — R.

3 sasi, 2 romani! si 1 — (se me ertati: ca nu sciu ce e, sasu séu maghiaru, mai bine credu: ca maghiaru) — (dela Fagarasiu) — sum'a 17. De aici póte vedé chiaru si orbulu, cata atentiune a pusu d. ministru de justitia la § 4 art. IV de lege citatu.

Pentru 1,100.000 romani suntu 2, pentru 5—600.000 maghiari 10, déca vreti 11, séu chiaru 12, pentru 200.000 sasi 3 presiedinti, cari au de a face dreptate. Cautati acum dreptate, fratietate, egalitate, ecuitate, si spuneti-mi si mie unde o aflatii?! Scóte-ti caciul'a dloru fraternisanti, si ve inchinati cantandu: Alilulia! séu Alehluja!

„Pesti Napló“ organu guvernamentalu — la parere — ar' fi multumitu cu denumirile — firesce, ca trebuie se fia multumitu cu lucrarile stapanului seu — afirmandu, ca acelea s'au facutu cu privire singura la „capacitate si calificatiune, apoi cu privire la opiniunea publica (?), de vreme ce s'au denumitu mai totu de cei alesi prin municipia de vice-comiti si judi primari, — (presiedintele Siustai nu erá alesu prin opiniunea publica?) — dér' recunósce si elu: ca diferitele nationalitati nu s'au respectatu, ce inse afla suplinitu prin acea: ca ministrulu au denumitu de aceia, cari cunoscu limb'a poporului (?); — multiamu fórte frumosu de astfelu de ecuitate! Vedeti dloru fraternisanti cum se esplica legea facuta in detrimentulu nationalitatiloru? Chiaru candu legea se vede, ca ar' fi nitielu favorítoria nationalitatiloru, dnii dela putere o sucescu si resucescu si o esplica totu in favorulu loru. „Pentru ce denumimu presiedinti de romanu, candu avem noi de ai nostri, cari sciu vorbi cu rumunii;“ — dér' spuneti-mi, óre cum sciu vorbi acei dni cunoscatu de limb'a poporului cu rumunii, candu éta cum se esprima despre limb'a romana, candu i intrebii: „értem én jól a régi oláh nyelvet, s tudok is beszélni az oláhokkal, (sic!) de ezt az új román nyelvet telyességel nem értem, különösen a román ügyvédek által beadott román iratoknak nem is olvashatom, (sic!) sokkal bonyolodottabb a francia nyelvnél“; poffimú dle dela „Pesti Napló“ amploiatulu dtale cunoscatu de limb'a poporului! apoi óre cum va face elu dreptate romanului, candu **nu i precepe limba?!** Se se folosésca de translatoru? si mai reu. **Unde i garantia? — Ce mai satira!** — Dice „Pesti Napló“: ca s'a privitu la capacitate si la calificatiune; dér' en spune-mi, in totu Ardélulu dta si stapanulu dtale numai 2 romani ati aflatu calificati de presiedinti? credi baremu dta ce vorbesci? séu dóra numai pentru acea ai limba, cá se-ti ascundi cugetele? nu te insiela dle pre dta insusi, ca-ci pre romanu nu lu vei insiela, romanulu scie, ca are sute de individi mai calificati cá presiedintii dtale, sute de insi suntu in stare a arunca si a primi manusi'a presiedintiloru dtale, incatu privesce cunoscienti'a de legi si administratiunea justitiei. Dér' te lasu nitielu, se vedemu ce dice colega dtale „Hon“.

„Gazet'a maghiara „Hon“ nu e multumita de felu cu denumirile, spune apriatu, ca nu s'a luatú privire nici la capacitate si la calificatiune, ci numai la acea: ca se fia „jobboldalisti“ (deákisti), apoi — departe de a maguli nationalitatiloru — dice: ca nationalitatile nu s'au respectatu de locu, ce trebuia de altmintrelea se se faca. Asia, éta ecuitate, despre care vorbesce legea, si cu care ve place atatu de multu se ve faliti; — se ve mai credemu vorbeloru, candu falsificati si legea facuta de dvóstra in favorulu dvóstre si in detrimentulu nostru? — ba nici odata.

Dice „Hon“ mai departe, ca nu s'au luatú in privire nici opiniunea publica; de vreme ce vice-comiti si judii primari nu s'au alesu prin opiniunea publica, ci prin maiestri'a celoru dela putere. Sic! Asta nu o dice romanu, ci vi o spune unu maghiaru incaltiatu imbracatu cá si dvóstra; — ce cercati de a ne mai imbetá cu apa rece! Totu „Hon“ dice: ca si romaniloru li s'a facutu destulu prin denumirea de presiedinti romani la Naseudu si Fagarasiu? nu sciu ce va se dica prin asta, celu puciuu eu nu sciu, ca Keul se fia romanu, séu dóra s'a botezatu mai de curundu? se póte, precum se póte si acea, ca d. Para din Hatiegu cu ocasiunea denumiriloru a trecutú de romanu, pentruca mosiulu seu a fostu romanu. Multiamu de omenie . . si ecuitate . . chiaru si cei mai „jobb érzelmú“ romani credeau, celu pucinu presupuneau, ca baremu la Fagarasiu, Hatiegu, Abrudu si Naseudu se voru denumi romani, eu inse me miru cum de s'au numitu pentru Naseudu si Abrudu, ca-ci de si nu se afla sufletu de maghiaru in totu districtulu Naseudului, óre nu puteau prinde din *Intreadamú* vreunu evreu impintenatu si sinoratu? si astfelu

se-si creéza pre venitoriu ómeni! . . Se apropie timpulu alegerei de deputatu . . . me temu, ca nu voru mai capata nici 2 alegatori, cá in trecutú . . . Naseudenii suntu cam mari la capu, nu se imbéta de orice. . . La Abrudu? O! Abrudenii au realesu de deputatu pre d. ministru de justitia, si trebuia se li se resplatésca. . . Dér' ce mai lamentezu? mai avemu inca sperantia, la Turd'a, Aiudu, Alb'a Iulia, Mediasiu si Sighisiór'a inca de aici inainte au de a se denumi presiedintii, Mediasiu si Sighisiór'a suntu anume rezervate pentru romani . . . de cumva voru afla calificati? . . . la Turd'a? acolo trebuie se denumimu pre unu gazetariu alu nostru . . . „M. Polgár“ i scie si numele; la Aiudu? Dómne apera se tramitemu acolo romanu, . . . la Alb'a Iulia? ecuitatea pótesce se se denumésca unu evreu, ca-ci acestu orasiu déca nu se póte numi romanescu — satele nu se ieau in consideratiune — atunci nu i compete altu nume decatu — evreescu —. Se speramu! avemu lege, si legea ne intaresce in sperantia. Pentru orasiele din Ardélú s'au denumitu 4 comiti supremi si nici unulu romanu, Hatiegu, Hunedór'a orasie curatu romanesci, Abrudu mare parte rom., Vizocn'a rom. si sasescu si vreo cativa unguri, Alb'a Iulia rom. — evreescu, au capetatu comite supremu totu de maghiaru . . . la tribunalele de pana acum au fostu 4 presiedinti de romanu, acum avemu 2, inaintamu! . . Astadi mane voru urma denumirile asesoriloru si judiloru singulari, póte ca se voru afla si pentru aceste posturi individi calificati cunoscatu de limb'a poporului, alesi in an. 1867 si de atunci inóce totu prin opiniunea publica descrisa prin „Hon“, — mai nimerita denumire nu se póte cá a acestora . . pana acum dela acestia cá alesi prin opiniunea publica, nu puteamu astepta multu, ne amu totu plansu si ne plangemu in contra loru, dér' catu voru fi denumiti, se voru schimba, voru fi cei mai calificati, mai apti si mai harnici judecatori (?). Nu eu afirmezú asta, ci „Pesti Napló“, care dice: ca denumirile se facu dupa opiniunea publica — uitandu-si, ca in dilele trecutú nu se potea destulu vaiera in contra judecatoriloru alesi, asia faceau tóte gazetele maghiare, mai in toti numerii descoperiau neajunse, lasitate, defraudari chiaru. Dér' inca odata, se avemu sperantia? in d. ministru de justitia si in lege, care dupa lege ne va face dreptate.

Domnule ministru de justitia! porti unu nume, decatu care nu i mai frumosu pre lume, ministru alu justitiei! fi bunu si nu -ti da numele de minciuna, fa dreptate déca credi in dieitate, respectéza baremu dta legea adusa sub influinti'a dtale, si nu ne da ocasiune a striga in lumea lata: ca nu e dreptate! „Pesti Napló“ te insiela, candu dice: ca ai satisfacutu nationalitatiloru tramitiendule ómeni, cari le cunoscu limb'a, — limb'a romanului numai romanu nascutu o cunósce, maghiarulu nici odata, ca-ci acestuia i e rusine se se degradeze a invetiá limb'a fostului iobagiu, — a vorbi, si a te intielege cu „oláhokkal a régi oláh nyelven“ nu insemnéza a sci limb'a romana, si déca nu sci, si nu cunosci limb'a lui, cum lu vei asculta, cum i vei face dreptate, elu va core pane, si i vei da pétra. Dér' romanulu nici nu cauta, nici nu scie cere dreptate dela „bátyám uram“ si dela „öcsem uram“, ca-ci acestora trebuie se le cajuleze, si romanulu nu se precepe la de acestea, lui i trebuie judecatoriu, care se i intielega si precépa durerea, candu i dice: fa-mi dreptate! si maghiarulu nu va intielege pre romanu in veci, ergo — nu i va face indreptate in veci. —

Romanasiulu m. pr.

UNGARIA. La propunerea lui Deák diet'a, dupa ce se primi proiectulu de imprumutu de 30.000 fl. si creditulu supl. pentru min. de justitia, s'a si amanatu pana in 28 Oct.

In siedinti'a din 26 respunse min. de cultu Pauler la interp. lui Schwarz, ca episcopulu Caransebesiului a opritu pe docenti a cerceta cursulu repetitoriu sub pretecestu, ca ordinatiunea ar' taia in drepturile autonomiei. Ministrulu nu apróba acésta parere si lasa responsabilitatea asupra episcopului. —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a 2 Oct. Germanii centralisti si decembristi facu mereu demustratiuni. In Teplitz una adunare primira pe corifeii decembristi cu entusiasmu freneticu; numai con-

ductulu de tortie numerá preste 500 insi, dupa care urmá la 10 mii ecsaltati. Nemtii se tienu de protestulu in contra concesiuniloru de autonomia provinciale si dreptulu de statu alu Boemiei.

Boemii primira adres'a la rescriptu, primirea careia de catra imperatulu va trage perdué titubarii. Boemii se totu consulta in comisuni si se afla gata si cu modificarea legi de alegere, cu totu reclamulu reprezentantelu regimulu.

Maghiarii tienu de opiniunea lui Deák, cá se remana retrasi in caus'a hohewartiana, pana candu regimulu va sustiené constitutionalismulu. Deák dice, ca ei nu voru suferi amesteculu lui Hohewart, ca-ce ei voru face procesu scurtu cu nationalitatile Ungariei, fara amestecu, dér' pana candu Hohewart remane in dualismu n'au se lu impedece in actiune. Nu, ca nu potú, dér' cu multiunirea nationalitatiloru, a croatiloru, romaniloru, serbiloru, slavaciloru nu se pre póte face procesu scurtu cu fraternisari mincínose, cari nu voru poté nici odata viudeca indignatiunea respingeriloru si a desconsiderarei celei nepelduite in Europ'a. — Nu sil'a impregiurariloru, ci anim'a binevoitória posedé fermeculu de a poté face procese scurte. —

SOCIETATEA ACADEMICA ROMANA.

Sectiunea istorico - archeologica.

Siedinti'a I, 21 Augustu 1871.

(Urmare.)

Ordinea dilei. Publicarea operelorú Cantemiriane.

D. secretariu Papiu da lectura decisiunei societatei academice din 4 Septembre 1870, (Anali III, 48), care suna: „Pentru tiparirea operei lui Cantemiru „Descriptio Moldaviae“, d. Urechia emite opiniunea cá se se faca o biografia a lui Cantemiru si o critica literaria asupra scrieriloru lui; se se incépa tiparirea cu acést'a si cu opulu Descriptio Moldaviae; se se continue apoi publicare cu tóte scrierile Cantemiresciloru.

D. Papiu se ofere a dá la sesiunea anulu viitoriu descrierea vietiei lui Cantemiru si a operelorú lui; observa inse, ca pentru a evitá confusiunea de atributiuni ale sectiuniloru, sectiunea istorica erá chiamata a se pronuncía asupra tiparirii scrierei lui Cantemiru Descriptio Moldaviae, cá asupra totu ce este istoricu si statisticu, remanendu cá sectiunile intrunitu se incuviintieze spelese necesarie de tipariu.

In urma s'a luatú concursulu:

„Delegatiunea este insarcinata cu tiparirea operei lui Cantemiru Descriptio Moldaviae.

„Tiparirea se va face si in traductiune romana. Spelese de tipariu se voru face din economiele bugetului. Cá preambulu la acestu opu se va publicá biografi'a lui Cantemiru si critic'a literaria asupra scrieriloru lui, ce se insarcina dlu Papiu a presentá la sesiunea anulu viitoriu. Acésta publicare va formá inceputulu unei publicatiuni colective a scrieriloru Cantemiresciloru.“

D. Papiu aréta, ca acestu concludu nu s'a executatu. Delegatiunea, oficiulu administrativu alu societatei, n'a tiparitu Descriptio Moldaviae, probabilmente, pentru ca spelese nu erau prevediute si in bugetu.

Incatu pentru biografi'a lui Cantemiru, d. Papiu spune, ca de si s'a ocupatu cu tóta seriozitate, déra nu i a fostu prin putintia de a-si terminá lucrarea, antaiu pentru ca unele opere neapertate necesarie la acésta lucrare nu si le a pututu inca procurá; alu doile, pentru ca unele scrieri fórte importanti, relative la acésta biografia, fiindu facute in limb'a rusésca, inca nu s'au pututu traduce, si in fine, simtiea necesitatea de a se face cercetari dupa urmatóriele scrieri inca necunoscuté ale lui Cantemiru, si anume:

1. Moldaviae nobilitatis genealogiae: Ms. in limb'a latina, despre care mentionéza Cantemiru la finea prefaciunei sale latine puse in fruntea chronicului, (vedi Chronicu, edit. de Iasi, p. LXXI si Istori'a Cnéz'a Constantin'a Cantemir'a. Moscvt, 1782. p. XXXI). Acestu Ms. se afla in bibliotec'a din Petroburgu séu Moscvt'a.

2. Din corespondinti'a urmata la 1834, intre consululu rusescu Timkovski si metropolitulu Veniaminu, (publicata in edit. de Iasi a Chronicului p. IX—XII) resulta, ca se tramisese atunci la Iasi din archivulu ministeriului trebiloru straine din Ru-

si'a, „dóue carti alcătuite de princ. Cantemiru, a-
nume Istori'a Moldovei si Valachiei in limb'a mol-
dovenésca sub titulu Chroniculu vechiu alu Romano-
Moldo-Vlachiloru, si alt'a, in limb'a latinésca, nu-
mita Historia Moldo-Vlachica, scrisa de in-sa-si man'a
principelui.“ De abia se póte crede, ca tramitie-
toriulu manuscriptelor si editoriuulu dela 1835 alu
Chroniculu, se fi confundatu prefatiunea latina a lui
Cantemiru cu istori'a latina a lui. Acésta Historia
Moldo-Vlachica déra, n'ar puté fi alta decatu ori-
ginalulu Chroniculu in limb'a latina, despre care
se credea si se crede inca, ca ar' fi peritu in ma-
rea Caspi'a (vedi biografiile lui Cantemiru).

3. Chroniculu, editiunea de Iasi 1835, e plinu
de erori de tipariu si are mai multe lacune in
tectsu. Atatu erorile catu si mai vertosu lacunele
s'ar puté îndreptá si indeplini cu Ms. Cantemiru ce
se afla in bibliotec'a din Blasiu. Acestu Ms. lu
vediu Engel la 1800 in Blasiu in bibliotec'a mo-
nastirei. Sam. Klein, intr'o epistola catra Engel,
spune, ca unchiu seu, nemuritoriulu episcopu Ino-
centiu, lu cumperase in Vien'a, pe la 1730, asia
déra la vr'o síepte ani dupa mórtea lui Cantemiru,
dela unu negutiatoriu, care fusese in Petruburgu
(vedi Engel Litteratur der Walach. und Mold.
Gesch. p. 26). D. Papiu spune, ca cerendu infor-
mationi dela Blasiani asupra Ms. Cantemiru, prof.
Moldovanu i scrie, ca in adoveru acestu Ms. se afla
pana astadi in bibliotec'a Blasiului intr'o copia fa-
cuta la 1756 dupa vechi'a copia procurata de epi-
scopulu Inocentiu, pe la 1730. Póte, ca cuaju-
toriulu copiei Blasiane s'ar puté indeplini lacunele
Ms. publicatu in Iasi la 1835.

In fine:

4. D. Papiu aréta, ca Cantemiru a scrisu Chro-
niculu seu la indemnarea academiei din Berlinu, alu
careia membru erá Cantemiru (vedi Chronicu, edit.
Iasi, I, 223—224; vedi diplom'a de membru alu
academiei, data in Berlinu la 11 Iulu 1714 in
Istori'a etc. p. 315). Dlu presupune, ca academi'a
din Berlinu va fi pastrandu corespondinti'a sa cu
Cantemiru din acésta epoca.

Propune, deci, cá academi'a nóstra prin dele-
gatiune, se lea mesurile necesarie:

a) Pentru procurarea Ms. latinu Historia Moldo-
Vlachica, si a Ms. Genealogiae Moldaviae nobili-
tatis, precum si a altoru manuscripte ce negresitu
se mai pastréza dela Cantemiru in bibliotecile si
archivele din Mosev'a si Petruburgu.

b) Pentru procurarea Ms. Cantemiru din bi-
bliotec'a dela Blasiu.

c) Pentru procurarea corespondintiei, ce va fi
urmatu inainte si dupa 1714, intre academi'a sciin-
tieloru din Berlinu si principele Cantemiru.

d) Pentru traducerea biografiei Cantemiru scrisa
in ruscesce.

Secciónea istorica incuviintiéza aceste propuneri.

Dupa aceea, dlu Papiu propune cá secciónea
istorica se decida publicarea manuscriptulu Descrip-
tio Moldaviae pana la sesiunea viitória, numai in
tectulu lui Cantemiru, chart'a Moldaviei si Cante-
miru dupa editiunea Buschingiana, si o notitia asu-
pra acestui manuscriptu.

Incatu pentru viéti'a si operele lui Cantemiru,
dlui, procuranduse cele necesarie, spera, ca va fi
gat'a cu acestu studiu pana la sesiunea viitória.

D. Odobescu, luandu cuventulu, propune, ca
mai inainte de tóte se se faca, program'a despre
modulu publicarii opereloru cantemiriane. Incatu
pentru Descriptio Moldaviae, acestu manuscriptu se
se publice catu mai curendu intr'o editiune demna
de principele-autoru, si mai alesu cu note critice,
istorice, geografice, statistice etc., in cari note da-
tele cantemiriane se se compare cu datele ce se afla
la autorii anteriori lui Cantemiru, contimpurani si
posteriori lui, cati au scrisu asupra aceleiasi mate-
rie. Dlu róga pe d. Papiu se se insarcine cu a-
césta lucrare.

Dlu Urechia nu crede indispensabili datele an-
teriori si posteriori epocii lui Cantemiru, ei numai
culegerea dateloru relative din scriitorii aceleiasi
epoce.

Dlu Papiu impartesiesce ide'a dlui Odobescu,
de unu studiu comparativu asupra Moldaviei din
timpii cei mai vechi pana in dílele nóstre. Dlu
insu-si s'a ocupatu si se ocupa cu acést'a. Acést'a
este o lucrare din cele mai grele, care negresitu cu
timpulu se va si face. Se róga inse, a nu se con-
funde dóue lucrari cu totul diverse: culegerea si
publicarea dateloru, documenteloru, scrieriloru, de o
parte, si studiulu criticu si comparativu asupra loru,
de alt'a. Se facemu si noi, precum facu alte so-
cietati academice; se distingemu aceste dóue lu-
crari; alt'a e a culege si a publicá cum s'a gasitu,
alt'a e studiulu asupra celoru descoperite si publi-
cate. Nu e dreptu, cá se intardiamu cu darea la

lumina, puru si simplu, aceloru descoperite, pana
ce amu fi noi gat'a cu studiile nóstre critice. Cele
necunoscutu se se publice indata cu tóta fidelitatea,
póte ca afara de noi se voru mai gasi si altii,
cari voru ajutá sciinti'a cu cunoscintiele si stu-
diile loru. Propune deci, cá, dupa ecsemplulu al-
tora academiei, se ne marginimu a dá la lumina fara
intardiare, manuscriptulu inca necunoscutu ce pose-
demu, si studiile ulterioari asupra lui, voru urmá
de sine, mai cu inlesnire si mai cu folosu.

Incatu pentru programa, acést'a negresitu are
se se faca, der' timpulu fiindu acum inaintatu, ea
nu se va puté desbata decatu in sesiunea viitória.
Veri cum ar' fi acea programa, ea nu trebuie se
impedece publicarea Ms. Descriptio Moldaviae, in
cursulu acestui anu.

Dupa tóte aceste debateri dlu vice-presiedinte
resume in modu claru tóte cele dise; se da apoi
lectura urmatórei propuneri formulate de d. Iosifu
Hodosiu.

„1. Publicarea opereloru cantemiriane va in-
cepe cu Descriptio Moldaviae, si se va continuá din
anu in anu, cu alte opere ale autorului.

„Descriptio Moldaviae se va publicá numai in
tectulu latinu, puinduse la inceputu portretulu lui
Dim. Cantemiru, chart'a Moldaviei de Cantemiru
dupa editiunea Buschingiana, si o notitia asupra Ms.
dela Mosev'a.

„Cu editarea se va insarciná dlu A. Papiu
Ilarianu.

„D. Papiu Ilarianu spera, ca procuranduse
cele necesarie, pana la sesiunea viitória -si va ter-
miná si studiulu, cu care se ocupa, asupra vietiei
si opereloru lui Dim. Cantemiru.

2. Descriptio Moldaviae se va scóte in for-
matu 8º, chart'a Nr. 8, litere garmondu, 500
ecsemplare.

„3. Spesele editiunei se voru acoperi din eco-
nomiele subventiunei dela statu.

„Aceste spese suntu:

a) Pentru chart'a, 24 topuri à 20 lei:	480 —
b) Pentru 21 cóle tipariu, à 60 lei cól'a	1260 —
c) Pentru chart'a geografica si unu facsimile	352 50
d) Pentru legatu	55 —
e) Pentru traducerea din ruscesce a nóue cóle de tipariu Viéti'a lui Cantemiru	352 —
	2500 —

4. Onor. delegatiune academica va luá mesuri
pentru scóterea unei copie esate a Ms.

5. Sesiunea istorica va supune aceste conclu-
siuni sectiuniloru unite ale societatei pentru incu-
viintiarea speseloru si trecerea loru in bugetulu
anului viitoriu.“

Se pune la votu punctulu antain din acésta
propunere si se primesce.

Timpulu fiindu inaintatu siedinti'a se redica la
6 óre post-meridiane.

In siedinti'a viitória se va continuá votarea a-
supra celurualte puncte ale acestei propuneri.

V.-presiedinte: G. Baritiu.

Secretariu sect.: A. Papiu Ilarianu.

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci 2 Oct. Avemu a
anunciá astadi romaniloru o scire din cele mai mari,
cea mai mare ce se póte dá unei natiuni de ginte
latina. Acést'a este miscarea Franciei si a Italiei,
surorile nóstre mai mari, catra o aliantia pan-
latina.

Nu este multu timpu inca de candu despotis-
mulu si ultramontanismulu ce domniea in regiunile
puterei din Franci'a o desbinasera de puteric'a parte
a ginte latine din peninsul'a italica, manjindu
chiaru colinele Mentanei cu o lupta fratucida. Acea
putere se derima prin greutatea coruptiunei ce in-
sasi gramadise asupra-si, natiunea franceza plati a-
maru plecarea indelungata a capului ei suptu des-
potismu, inse indata ce o era de moralitate inlocui
regimele imperiului, indata ce prin form'a republi-
cana se stabili singurulu guvernulu posibilu in Fran-
ci'a, oferindu garantie de stabilitate, geniulu gin-
tei latine desfasura din nou aripele sale protectóre,
si la strigatulu seu vediu ramu pe ministrulu de
esterne alu Franciei d. de Rémusat, strabatendu
muntele Cenis si ducundu cu sine si in Itali'a voin-
ti'a guvernului republicei si a natiunei intregi de a
pune cá temelie a apararei, a prosperitatei si a

gloriei ginte latine unirea strinsa a tuturoru ra-
mureloru sale.

Éca ce citimu prin diariile straine asupra
primiloru pasi ai Franciei in acésta marétiá si sal-
vatória idea:

„Regele, sosindu eri diminéti'a, 18 Septembrie,
in Turinu, a primitu in audientia particularia pe
d. de Rémusat ce venise in orasiu de cu sér'a.

„Intrevederea a fostu fórt cordiale.

„Astadi, la banchetulu, la care asistá 800
persóne, presiediu de sindicatulu din Turinu, d.
de Rémusat a redicatu unu toastu pentru regele
Victoru Emanuele si a staruitu multu asupra alian-
tiei necesarie a ginte latine.

„D. Visconti Venosta (ministrulu italianu) a
redicatu unu toastu pentru presiedintele republicei
franceze si pentru uniunea acestoru dóue popóre.

„Aceste dóue toastu au fostu fórt multu a-
plaudate.

„Unu alu doilea banchetu s'a datu, la care a
asistatu o multime de invitati. Primariulu din
Turinu a redicatu unu toastu pentru regele Victoru
Emanuele.

„D. de Rémusat a aratatu cele mai calduróse
simtiemente de amicie ale Franciei pentru Itali'a.

„Noi suntemu toti de rasa latina, si trebuie
se fimu toti uniti. Acést'a este adeveratulu mo-
mentu de a ne aminti legaturele ce ne unescu.

„Ministrulu francesu felicita apoi Itali'a si pe
regele seu. Elu dice, ca strabaterea muntelui Cenis
este unu drumu de pace si de salute si aduce a-
minte, ca Turinulu este léganulu renascerei Italiei.
In numele republicei franceze, elu bea pentru in-
dependinti'a tuturoru popóreloru si pentru libertate.
(Aplause frenetice.)

D. Visconti bea pentru salutea republicei fran-
ceze, pentru ministrii Franciei, pentru amici'a ei,
pentru pace, pentru progresulu si prosperitatea ge-
nerale.“

Nici decaderile Franciei imperiale, nici victo-
riile Prusiei nu putura opri cá natiunea franceza,
reintrata in ecercitiulu suveranitatei ei prin form'a
republicana, se nu redice din nou drapelulu idee-
loru celoru mai maretie, idei de acele, cari singure
au puterea de a miscá lumea, de a seversu revolu-
tiuni in societatea intréga scl. — „Rom.“

Bucuresci 4 Oct. Corpurile legiuitórie
suntu ér' conchiamate la o sied. extraordinaria pe
29 Oct. nou, in caus'a strausbergiana. Se suna,
ca schimbanduse ministerulu, se va disolva camer'a
si se voru face alte alegeri si mai pe indelete. —

— Diurnalele intr'unu cugetu ér' vorbescu de
necesitatea unui congressu panlatinu; elu in adeveru
ar' cementa interesele de aperarea vietiei consan-
gene; dér' ar' trebui divulgata prin statele respec-
tive, prin fundarea unui diurnalu „Panlatinu“ in
Rom'a, unde se proiecta tienerea congressulu din
partea dunareniloru daco-romani. — Ideele nu se
nascu, dise Platone, ele se afla in ratiune si inte-
ligentia, care reproducundule, le póte preface si in
realitate prin constanta activitate. —

Comitetulu centralu

pentru serbarea dela Putn'a 1871.

Onorat'a Redactiune este rogata a publicá a-
césta lista:

Inchiandu lucrarele pentru serbarea dela Putn'a
din 15/27 si 16/28 Augustu 1871 intru memori'a
lui Stefanu celu mare, comitetulu simte indatorirea
a reportá detaiatu onor. publicu romanu despre in-
trég'a sa lucrare dela urdirea ideeii pana la mo-
mentulu, in carea ea se privesce de realizata —
celu pucinu specialu pentru acésta ocaziune. Co-
mitetulu crede a-si implini acésta datorintia cu su-
veranulu onor. publicu romanu si facia cu caus'a
déca va edá o brosiura, desfasurandu in ea pre
largu ansa, istoriculu, scopulu si decurgerea serba-
rei, impreunandu totuodata o dare de séma preste
tóta activitatea sa cá organu ecsecutatoriu alu do-
rintieloru junimei romane academice si a intregi
natiuni. Acésta inse nu se póte intemplá mai cu-
rendu decatu pana ce comitetulu nu va substerne
reportulu si socotelele adunarei generale a juniloru

romani din Vien'a — dela carea comitetulu a fostu alesu — spre dejudicare; deocamdata comitetulu centralu da publicitatei sumele incurse in anulu 1871 pentru realisarea acestei sante si memorabile serbari:

	v. a.	fl.	cr.
On. consiliu com. alu urbei Iasi	1000	fr.	480 —
" " " Bucuresci	500	"	240 25
" " " Barladu	500	"	241 —
" " " Botusiani	500	"	241 25
" " " Folticeni	300	"	144 —
" " " Bacau	200	"	96 50
" " " Pétr'a	200	"	95 90
Comitet. perman. alu jud. Romanu	300	"	144 —
" " " Sucév'a	300	"	144 —
" " " Némtiu	200	"	95 90
Dela onor. Redactiunei alu diuarielor:			
"Romanulu" colecta de 1043 fr.	54 cent.		502 69
"Cur. de Iasi"	700	"	337 75
"Dreptatea"	14 galbeni		80 50
Dela Ploiesci colecta prin Red. "Romanului"	220 fr.		105 71
Dela comun'a Dorn'a-Candreni (Bucovin'a)			9 —
" Poian'a-Stampi (Bucovin'a)			12 —
Dómn'a Alecsandrin'a Haralambie nasc. Maghieru	15 Npd.		146 40
Domnulu Dr. Alecsandru Mocioni			50 —
" Dr. Eugeniu Mocioni			50 —
" Nic. de Cristea propr. mare (Costina)			50 —
" Axentie Severu din Tóvis			50 —
" Adamu Cambureanu			15 —
" I. Stamati			10 —
" T. Dobrescu advocatu	40 fr.		14 41
" I. Brateanu din Lipsi'a	6 tal.		10 68
" Lascaru Radu	1 Npd.		9 61
" Vasilie Burla	2 galbeni		11 50
" G. Mihalescu	1 Npd.		9 61
" B. Baiulescu parochu			8 —
Domnii teologi din Caransebesiu			10 —
" V. Burla	5 fl. 20 cr., G. Giurgiuvanu 5 fl., I. Bratescu 1 fl., G. Danu 1 fl., st. gimn., D. Marescu 1 fl., la unu locu		13 20
List'a Nr. 2 prin d. I. Craciunescu:			
DD. M. Stanescu 2 fl., E. M. Misiciu 1 fl., D. Iorgoviciu 1 fl., N. Pecurariu 2 fl., I. Radneantiu preutu gr. or. 1 fl., G. Dogariu 2 fl., V. Palcu 2 fl., I. Belesiu I. Craciunescu 1 fl., la unu locu			13 —
List'a Nr. 3 prin d. I. N. Adrianu *)			
37 galbeni			213 49
List'a Nr. 26 prin d. Iosifu Miescu:			
DD. T. Papu 2 fl., Ianculescu 2 fl., P. Catnisda 1 fl., A. Damaschinu 1 fl., Dr. A. Maniu 2 fl., T. Neagoe 1 fl., I. Miescu 1 fl., la unu locu			11 —
List'a Nr. 39 prin d. Ioane Rusu protop. gr. cat.: D. Ioane Rusu	3 fl.		3 —
List'a Nr. 43 prin d. Isidoru Procopeanu parochu gr. or. din Dorna-Candreni: D. Isidoru Procopeanu	25 fl.		25 —
List'a Nr. 46 prin d. N. Levitchi parochu gr. or. din Sinauti: Dómn'ele Eufrosin'a Petrescu 2 fl., Mari'a Petrescu 1 fl., Eufrosin'a Patrasiu 1 fl., Sus'a CiupercoVICIU 1 fl., Ecaterin'a Levitchi 1 fl., Cleoni'a Hostiucu 1 fl., Iulian'a Patrasiu 2 fl., gr. c. catechetu din Siretiu 1 fl., la unu locu			10 —
List'a Nr. 49 prin d. Samuila Petresculu parochu gr. or. din Crasn'a: DD. Teodosiu Iliutiu din Ciudeiu 5 fl., I. Braha silvieriu din Crasn'a 4 fl., I. Patrasiu 5 fl., S. Petresculu 5 fl., la unu locu			19 —
List'a Nr. 56 prin d. cav. G. de Giurgiuvanu proprietariu mare din Molnit'a: D. G. de Giurgiuvanu	20 fl.		20 —

Sum'a v. a. fl.: 3743 35

(Va urmá.)

Responsu la „observatiuni critice“.

(Capetu.)

Nu i place critisantelui ce cuvante amu adusu sub liter'a i). Aici amu se observezu seriosu, ca la liter'a i) si z) amu luat in consideratiune cuvantele inceputóre cu aceste litere, apoi ce se i

*) Rugamu a ne tramite si list'a spre a publicá numele contributorilor. — P. D.

face, déca in limb'a romana nu suntu cu i si z cuvante multe, cari se sté in legatura.

Déca nu va mai aflá nici unu Abedariu modernu cu asemenea casuri, ne vomu indreptá gresiél'a pre venitoriu, numai nu -si pérda patienti'a. Déca critisantele, candu va ajunge aici, nu se va incumetá a le tractá cá se nu pecatuiésca, pentru ca nu suntu in legatura, si asia nu cumva se se unga, iea altu punctu din regule si intrebe pre pruncu, ce cuvante se scriu cu i si ce cu z, éta ca atunci va fi scapatu de necasu si totusi va fi tractatu pre i si pre z.

Cu respectu la observatiunile de sub 1 si 2 presupunendu a fi respunsu pana aici trecu la 3, unde dice, ca „representantii din istori'a naturale si fisica lipsescu cu totulu, ér' istori'a patriei e slabu representata, lu indrumezu se cetésca bucatile: 41, 42, 43, 44, 45, 46 si va aflá fisica destula de si nu dupa unu Abedariu, cum i ar' placé critisantelui se edea; apoi bucatile: 29, 30, 33, 39 etc. cuprindu istori'a naturale; altcum scie critisantele, ca Abedariulu e manualu de a invetiá a cetí, si nu numai istori'a nat. si fisica, Jér' se nu créda, ca le amu eschisu cu totulu; aterna dela dispusetiunea critisantelui, déca lips'a lu va duce si la Abedariulu meu, cá se spuna prunciloru, care lucru, de care imperatia se tiene, numai se precépa bietii copilasi, cari invetiá a cetí. Nu vede critisantele, ca si romanii transilvani suntu reu reprezentati in diet'a din Pest'a, si totusi se bucura de atatea drepturi frumóse?!

Ce se tiene de istori'a patriei sciu, ca celi mai renumiti invetiatori, chiaru si pentru maturi, nu prea folosescu manuale, acesta o face si critisantele, si totusi mai poftesce atata istoria a patriei, nu astepta pana la legendariu, unde se scia prunci cetí, altcum va afla si istori'a patriei in bucatile: 39, 40 si 63.

In fine pentru u si i diumetatitu vre póte se glumésca critisantele si dice, ca in „om“ pre u l'amu lasatu afara. Lasatu déra, pentrucu amu vrutu se facu silaba, ce nu i place critisantelui, cá se lu necasiescu, si éta ca preste voi'a mea s'a facutu cuventu, silaba dicu, ca-ci cuventulu „omu“, pre care nu l'a vediatu de silaba, urméza dupa ea nemidiulocitu, amu voitu se aratu desclinierea intre silaba si cuventu. „Omu“ numai dupa parerea critisantelui si dupa sunetu forméza cuventu nu inse si dupa ortografia. Era u in cuventulu „a-nu“ (nearticulatu) e u diumetatitu dupa preceperea mea, din care se face intregu numai prin adaugerea articlului, séu si dupa parerea critisantelui. Aici amu aratatu cum se impartu silabele séu cum se impreuna literele in silabe. Amu disu, ca u e diumetatitu, precum ar' trebú si fia, (se nu fia) u finale in verbulu am(u) de 1 persona singul., precum scrie critisantele. (Invetié mai bine a scrie si apoi critiseze.) Asemenea si despre i.

In urma, multiamindu critisantelui, ca prin critisare mi a datu ocaziune de a me esplicá, de si pre scurtu, incheiu cu observarea cá de alta data critisantele se nu si inmultiésca agendele si cu recomandari, i destulu catu i compete, adica critic'a, la recomandari inca nu si a produsu diplom'a autorisatória din Prag'a.

Ceea ce mai amu a rogá si a pretende dela critisante, e modest'a mi cerere, cá de alta data, candu va mai criticá operi de ale mele, se mi deopieze numele asia precum se vede scrisu, ca-ci nu i recunosc dreptufu de a mi schimba numele.

Gherl'a in 6 Sept. 1871.

Ioane P. Papiu m/p.,
compunatoriulu Abedariului criticatu.

Institutulu de creditu „Albina“.

Suntemu incunoscientiati dela Sibiu, ca pentru constatarea rezultatulu subscrieriloru de actiuni, se va tiené in 15 Octobre a. c. cal. nou la Sibiu o siedintia plenaria a comitetulu fundatoriu, la care voru luá parte atatu ilustritatile loru dnii Mocionesci din Pest'a, catu si dlu Cipariu dela Blasiu. Déca capitalulu nu se va subscria pana atunci intregu, terminulu de subscriere se va mai prelungi o luna.

Pana acum cei mai mari actionari suntu:

D. Antoniu Mocioni cu 100 actiuni séu diece mii florini.

D. Dr. Alecsandru Mocioni cu 100 actiuni séu diece mii florini.

D. Eugeniu Mocioni cu 50 actiuni séu 5000 florini.

D. Teodoru Papp proprietariu din Lugosiu cu 50 actiuni séu 5000 florini.

Pana in 5 ale curente, candu ni se scrie aceste sire inca n'au fostu incursu rezultatele din Pest'a, de unde s'au facutu avisare, ca si Escenti'a Sa dlu Ladislau B. Popp va partecipá cu 100 actiuni. Intregu numerulu actionariloru mari si mici inse se va puté scí numai dupa 10 Octobre.

Dintre prelatii nostri besericesci au subscrisu Escelenti'a Sa metropolitulu Vancea (inca nu se scia catu) si d. episcopu din Lugosiu Ioane Olteanu 25 actiuni. Cestu din urma a adresatu totu odata comitetulu fundatoriu o scrisóre in termini fórte magulitori, prin care saluta si binecuvanta acésta intreprindere pré frumósa si i primite totu sprijinulu din partea sa si a poporulu diece-sei sale.

Speramu, ca dupa 10 Octobre vomu puté servi publiculu cu informatiuni detaiate despre starea si desvoltarea acestei intreprinderi salutari, carea, cá cea d'antaiu si unica, ce o avemu trebe se ne intereseze pe toti fara osebite. —

— Pre candu primimu din mai multe parti sprosiuni de indignare pentru neconsiderarea natiunei romane la denumirile presiedintiloru curtiloru judecatoresci, audimu, ca in Fagarasiu se pune la cale unu clubu fraternisatoriu. — Cu pretiulu ignorarei de susu nu credemu, ca -si voru perde capetele ómenii, fara sperantia a si le mai afla. —

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci la urmatóriele scoli centrali din raionulu fostulu regimentu de granitia romanu I, se deschide concursu pana in 15 Octobre 1871.

1. La Cudsiru cu salariu anualu de 300 fl.
2. „ Margineni „ „ 200 fl.
3. „ Lissa „ „ 200 fl.
4. „ Copacelu „ „ 200 fl.
5. „ Vestemu, Lissa, Vaida-Recea, Margineni,

Cupacelu si Tintiaru cu salariu anualu de cate 150 fl. v. a.

Afara de acésta cortelu in natura séu relutu si lemne.

Toti invetiatorii suntu deobligati a servi doi ani de proba, in care decursu succedendule a dá probe de capacitate, se voru denumí definitivmente si cu dreptu de pensiune.

Limb'a instructiunei e cea romana. Fíiloru de granitari, pre langa asemenea calificatiune, li se va dá preferentia.

Mai departe se escrie concursu asemenea pana in 15 Octobre a. c. pentru deferirea unui stipendiu de 600 fl. menitu pentru unu teneru — fiu de granitariu — care se va resolví a studiá scientiele pedagogice la una universitate, si se va deobligá dupa absolvare a se aplicá la una séu alta scola centrala séu la comitetulu administrativu.

Cererile instructe cu documente recerute, suntu a se adresá subsemnatulu comitetu.

Sibiu in 29 Sept. 1871.

Comitetulu administrativu alu fondulu scolasticu alu fostiloru granitarii din regimentulu romanu I.

1—2

Cursurile

la bursa in 6 Oct. 1871 stá asia:

			cr.	v. a.
Galbini imperatesci	—	—	5 fl.	66
Napoleoni	—	—	9	44 1/2
Augsburg	—	—	117	50
Londonu	—	—	118	20
Imprumutulu nationalu	—	—	57	95
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	68	30
Obligatiunile rurale ungare	—	—	79	50
" " temesiane	—	—	78	—
" " transilvane	—	—	74	—
" " croato-slav.	—	—	—	—
Actiunile bancei	—	—	767	—
" creditulu	—	—	288	60